

Stručná historie České biblické společnosti

Pražská filiálka Biblické společnosti britské a zahraniční (BFBS)

Biblická práce na našem území začala jako filiálka Biblické společnosti britské a zahraniční, založené v roce 1804 v Londýně. Za pouhých pět měsíců pražská filiálka v roce 1865 prodala 11 429 výtisků Bible nebo Nového zákona. Do roku 1911 byl český překlad Bible vydán 24x a bylo rozšířeno 311 000 celých Biblí, 790 000 Nových zákonů a přes 600 000 knih obsahujících části Písma svatého. Celkem více než 1,7 miliónů knih.

Československá odbočka Biblické společnosti britské a zahraniční

Ředitelem samostatné odbočky BFBS byl v roce 1920 jmenován Jindřich Špaček a vedl ji až do roku 1936. Jeho nástupcem se stal vikář Českobratrské církve evangelické Blahoslav Černožský, který vykonával tuto práci až do likvidace biblické společnosti v roce 1953.

V průběhu druhé světové války československá odbočka BFBS svou práci sice nepřerušila, ale v práci mohla pokračovat jen tím, že se formálně sloučila s evangelickým nakladatelstvím Kalich. Během okupace se rozšířilo na 440 000 výtisků Písma svatého. Po druhé světové válce se československé oddělení BFBS opět odloučilo od vydavatelství Kalich a obnovilo samostatnou činnost se sídlem v Praze 1, Jungmannově ulici 9.

Biblická společnost československá

Delegáti z Československa stáli u zrodu Spojených biblických společností (United Bible Societies – UBS), podpůrné a koordinační organizace, která byla založena 9.5.1946.

Do další činnosti biblické společnosti v ČSR zasáhly politické události po roce 1948. Tehdy již bylo nemyslitelné, aby v „lidově demokratickém státě“ působila nějaká církevní nadnárodní organizace, a proto v roce 1949 došlo k víceméně formální transformaci do „nové“ Biblické společnosti československé (BSC). Ani přes tuto změnu se činnost BSC v nových politických poměrech neudržela a k 31. 1. 1953 byla státní mocí zlikvidována.

Snaha o obnovu biblické společnosti po roce 1968

Na jaře 1967 navštívil Československo generální sekretář UBS dr. Oliver Béguin a navázal zde neoficiální jednání s křesťanskými církvemi. Tato návštěva se uskutečnila v době, kdy svítila naděje na obnovení biblické práce. V té době již probíhaly práce na českém ekumenickém překladu Bible pod vedením prof. M. Biče a prof. J. B. Součka. Podnět k novému překladu vzešel z Českobratrské církve evangelické a práce započaly v roce 1961. Později se ke skupině evangelických překladatelů přidali zástupci dalších církví a vznikl tak ojedinělý projekt Bible, kterou dodnes používají všechny církve.

Obnovit činnost biblické společnosti nebylo tehdy ještě možné, a proto dr. P. Šimek a dr. O. Béguin dohodli možnost dovážet výtisky Bible kralické a slovenský překlad Bible J. Roháčka. Později UBS dodaly i papír pro tisk Bible v Československu. Použily se k tomu původní tiskové plotny uložené ve sklepech Husova domu, které pečlivě opatroval T. Špaček.

Po roce 1968 v rámci Ekumenické rady církví v ČSSR působil zvláštní biblický odbor, který měl pod vedením Bohumíra J. Sedliského na starosti i dovoz a distribuci tištěných Biblí

Práce na ekumenickém překladu Bible pokračovala a jeho první díl, *Knih Genesis*, vyšel v roce 1968. Postupně vycházely další díly. Celkem bylo vydáno 17 dílů, včetně deuterokanonických knih v r. 1985. Po kralické *Šestidíle* je to první moderní český překlad celé Bible s výkladem. Celý nový ekumenický překlad byl vydán v jednom svazku k 400. výročí vydání Bible kralické v roce 1979.

V důsledku normalizace se nepodařilo uskutečnit projekt *Biblického díla* v původně zamýšlené koncepci. Jeho působení bylo postupně zredukováno na činnost *Referátu pro biblickou práci* Ekumenické rady církví v ČSSR. I přesto se výsledky práce z přelomu 60. a 70. let staly dobrou základnou pro další biblickou práci. Referát vedl sedmnáct let s obrovským nasazením již jmenovaný farář ČCE Bohumír J. Sedliský, kterého v roce 1985 vystřídal kazatel Církve bratrské ThDr. Jiří Lukl.

Česká biblická společnost

Teprve po roce 1990 bylo možné znovu přistoupit k organizování vlastní biblické společnosti a bylo třeba založit jak Českou, tak i Slovenskou biblickou společnost. Ustavující shromáždění České biblické společnosti se konalo 12. 11. 1990. UBS však podle platných stanov přijímaly za člena z každého státu jen jednu společnost, a proto bylo nutné kromě národních společností založit ještě federální Biblickou společnost v ČSFR, jejímiž členy byly obě národní společnosti. Ustavující schůze se konala 21. ledna 1991 v Brně. Byla to spíše formalita a hlavní práci organizovaly obě národní společnosti. V čele České biblické společnosti i Biblické společnosti v ČSFR byl ThDr. Jiří Lukl; prvním předsedou výboru se stal JUDr. Pavel Šimek a místopředsedou Mons. ThDr. Josef Koukl.

Po rozpadu Československa členství v UBS zaniklo a obě národní biblické společnosti musely žádat o přijetí samostatně. Česká biblická společnost byla přijata do UBS 1. 8. 1996. Důležitou událostí v její historii je výstavba Domu Bible, jehož činnost byla zahájena v září 2002.

Tento stručný přehled je výtahem z publikace o historii ČBS, která byla vydána u příležitosti otevření Domu Bible v září 2002. Stáhněte si původní text brožury „Česká biblická společnost, stručná historie“.